

(0/38)

LA CAMPAÑA DE LA GRACIA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagosi)

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

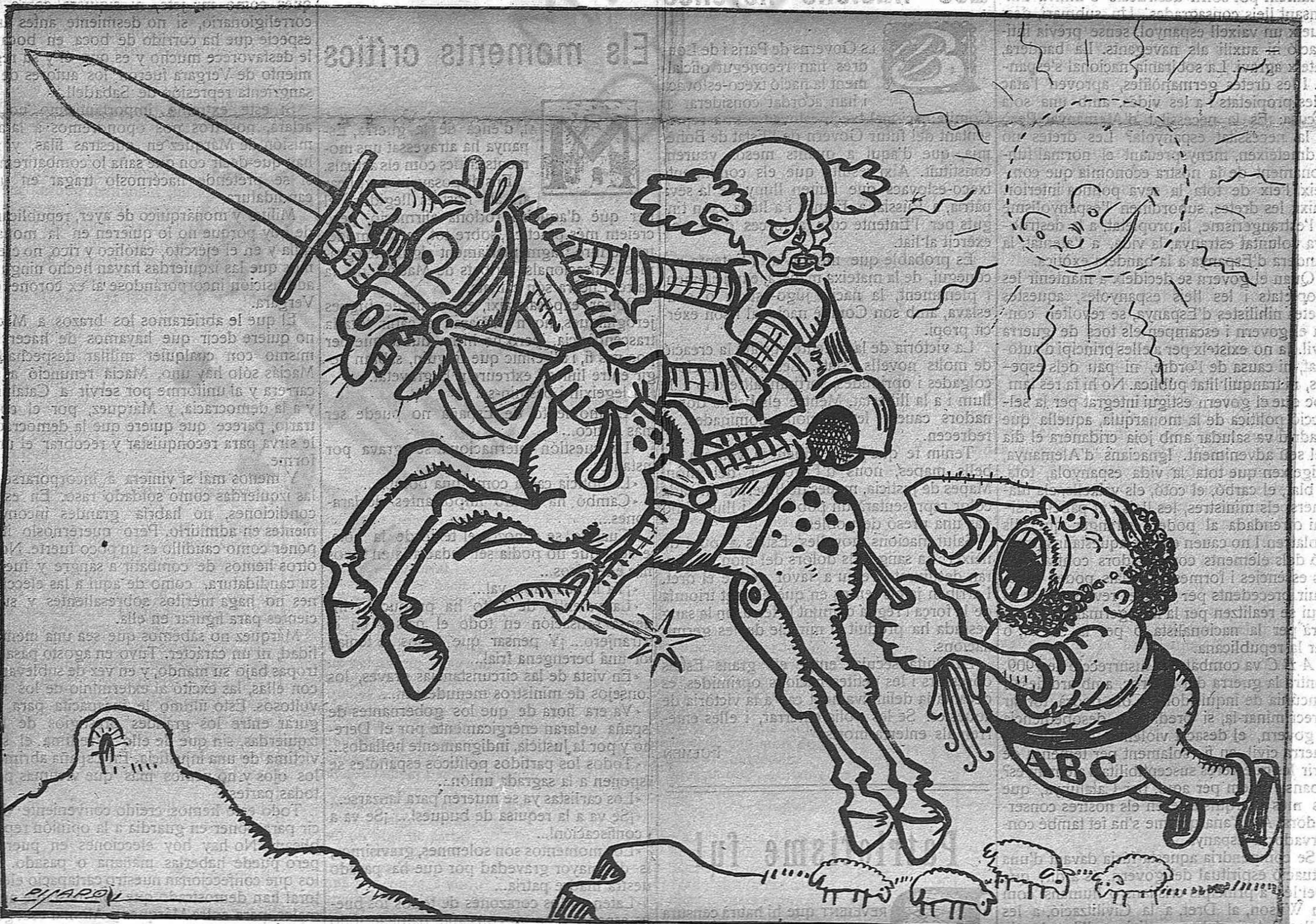
AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELÈFONO A 4115.—BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fòra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

UNA ESCENA DEL QUIXOT

—Mire vuestra merced, respondió Sancho, que aquellos que allí se parecen no son gigantes si no molinos de viento...

(Don Quijote, capítulo VIII)

L'avis

Si no fos per això de l'establiment de la censura, avui LA CAMPANA DE GRACIA es declararia quasi-ministerial. S'hi declararia—entènem-nos—en un sol punt: el de l'avis a l'Alemanya.

Un avis. El primer i el darrer avis. Tal és el nom que escau a la darrera gestió feta pel Govern espanyol prop del Govern alemany a propòsit dels torpedinaments de navilis espanyols. No és una nota. Però és una notificació.

D'aquí endavant, els navilis alemanys anclats als ports d'Espanya seran utilitzats per a substituir el tonelatge espanyol que els submarins enfonsin. Hi hauria molts per a adoptar disposicions més radicals. Però l'acord del govern representa, almenys, el crit de prou! La llàstima és que el crit no hagi vingut mesos enrera.

Prou! Aquest mot, d'una força d'expressió tota catalanesca, ha estat escrit per un diari català, com a síntesi de l'actitud d'Espanya. Prou! I fins podriem dir: Prou i massa!

Ministerials

Ses produïda la singular coincidència d'un gabinet presidit per En Maura, i on la capacitat lliberal més ostensible és la del senyor Alba, amb les esquerres espanyoles. La notificació a l'Alemanya de que la nostra vida demana la suspensió del torpedeig dels nostres barcos, o la substitució dels enfonsats, pels vaixells imperials detinguts en els nostres ports, ha fet el miracle. I cosa també singularíssima. Les esquerres actuen de conservadores amb el seu doble patriotisme sentimental i econòmic; mentre les dretes operen com corrosives, vulnerant totes les lleis i tots els sentiments tradicionals.

Un vaixell és una propietat sagrada que solament pot sofrir destrucció o minva mitjançant lleis consagrades. Un submarí, destrueix un vaixell espanyol, sense prèvia intenció ni auxili als navegants. La bandera, pateix agravi. La sobirania nacional s'espanya. I les dretes germanòfiles, aproven l'atac a les propietats i a les vides, amb una sola excusa: ¡Es la necessitat d'Alemanya! Però ¿i la necessitat espanyola? Les dretes no l'admeteixen, menyspreuant el normal funcionament de la nostra economia que combeix l'eix de tota la seva política interior. I així, les dretes, subordinen l'espanyolisme a l'estrangerisme, la propietat, a la destructiva voluntat estrangera; la vida, a l'atentat; la bandera d'Espanya a la bandera exòtica.

Quan el govern se decideix a mantenir les propietats i les lleis espanyoles, aquestes dretes nihilistes d'Espanya, se revolten contra el govern i escampen els tocs de guerra civil. Ja no existeix per a elles principi d'autoritat, ni causa de l'ordre, ni pau dels esperits, ni tranquil·litat pública. No hi fa res tam poc que el govern estigui integrat per la selecció política de la monarquia, aquella que Madrid va saludar amb joia cridanera el dia del seu adveniment. Ignàncies d'Alemanya, exigeixen que tota la vida espanyola, tota, el blat, el carbó, el cotó, els vaixells, els mariners, els ministres, les lleis i el pabelló, sigui ofrendada al poder estranger que ells idolatren. I no cauen en que aquesta insurrecció dels elements conservadors contra totes les essències i formes nacionals, poden constituir precedents per a altres revoltes, car si avui se realitzen per la idea germànica, demà serà per la nacionalista, o per la Social, o per la republicana.

A BC va combatre la insurrecció de 1909, contra la guerra del Marroc, amb ardidesa i rencúnia de inquisidor. ¿Com podrà tornar a recriminar-la, si predica la desobediència al govern, el desacat violent a l'autoritat, la guerra civil, en fi, solament per temença de ferir les guerrerres susceptibilitats alemanyes? Abans, dèiem per aquí, per Catalunya, que els més anarquistes eren els nostres conservadors. Ara l'anarquisme s'ha fet també conservador a Espanya.

Se compendria aquesta fúria davant d'una actuació espiritual del govern, és a dir, que apel·lés a principis cristians o humans com En Wilson, al Dret, a la Civilització, a les belles síntesis del romanticisme lliberal, reivindicat per Amèrica, però si la voluntat del govern no pot ésser més conservadora, si és el cotó i el blat i el petroli lo que's defensa, si és el vell principi burgès de «tranquil·litat i bons aliments» lo que batega en la notifi-

cació a Alemanya. Si algú se pot revoltar contra aquesta decisió són els anarquistes. Què se'ns en dona—podem dir—del comerç i de la propietat privada, què dels vaixells i de les fàbriques, si res d'això no és nostre! Què, també, de les lleis que no confeccionarem! Què de l'escarni a una bandera que no és la nostra!

Si, si, avui nosaltres som ministerials. No del govern, sinó d'Espanya. No del règim, sinó de la sobirania nacional, que pot ésser atacada per poders interiors o exteriors. I per primera vegada, en la nostra vida, oferirem a un govern d'adversaris tota la nostra voluntat, el pensament i els braços.

PARADOX

Les nacions novelles

SLS Governos de París i de Londres han reconegut oficialment la nació txeco-eslovaca i han acordat considerar al Comitè nacional txeco-eslovac com a representant del futur Govern de l'Estat de Bohèmia, que d'aquí a quants mesos veurem constituït. Així resulta que els contingents txeco-eslovacs que lluiten lluny de la seva pàtria, a Rússia, a França i a Itàlia, són tinguents per l'Entente com a forces d'un nou exercit al·liat.

Es probable que molt aviat l'Entente reconegui, de la mateixa manera, explícitament i plenament, la nació jugo-eslava o sud-eslava, amb son Comitè nacional i son exercit propi.

La victòria de la Entente portarà la creació de molts novells Estats. Les velles nacions colgades i oprimides, sortiran altre cop a la llum i a la llibertat. Mentre els Estats dominadors cauen, les nacions dominades es redrecen.

Tenim fe que l'any vinent ja veurem els bells mapes, nous d'Europa i del món. Mapes de justícia, mapes de llibertat, on cada color representarà un poble viu i lliure i no pas una presó de pobles.

Salut, nacions novelles, Estats a punt de néixer! La sang i els dolors del món us hauran deslliurat. Teniu a favor vostre el dret. I arriben ja els temps en què el dret triomfa de la força i regna damunt la terra, on la sang vessada ha produït el miracle de les germinacions.

La lluita secular entre els grans Estats opressors i les petites nacions oprimides, es decanta ja definitivament cap a la victòria de aquestes. Se les volia enterrar, i elles enterraren als enterra-morts.

FULMEN

Patriotisme ful

PREVEIENT que hi haurà censura poso cura a lo que vaig a escriure i ho faig amb mans de plom.

Tinc la seguretat de que el llàpiz roig no's passejarà damunt aquestes quartilles, perquè em sento un perfecte mi-

nisterial i vaig a posar-me resoltament al costat del Govern.

Aquests dies s'ha patit un desfermament de patriotisme. S'han invocat *las madres españolas, la sangre generosa del pueblo* i allò de la *rojo-guàrdia*. Tota la xarrameca fula dels que tenen la ploma llogada s'ha sortit de mare davant la por de que el Govern actual, gelós del bon nom d'Espanya i cuidant-se dels ganyips dels espanyols, reclamés, amb més o menys energia d'Alemanya, la justa reciprocitat a la nostra actitud extremadament pacífica.

Han vingut les explicacions del Govern i ha resultat que, obligats per les circumstàncies i amb tots els bons modors del món s'ha dit al Govern d'Alemanya que per cada barco espanyol que en lo successiu sigui torpillat, ens en quedarem un dels seus dels que jeuen en nostres ports. Després de la guerra i quan hagin passat comptes ja els tornarem.

Mai hi ha hagut el més petit motiu per a sospitar del *neutralisme* del nostre Govern. Si alguns havien de recelar eren certament els al·liadòfils. No obstant abans de conèixer la resolució del Govern, foren els germanòfils els que varen alçar el coure.

I la conclusió que volem treure de tot això és la següent: els que a totes hores invoquen la pàtria, i fingeixen un espanyolisme exagerat, i agabellen l'honor nacional, quan sorgeix un conflicte entre la representació l·legítima d'Espanya i un Govern estranger, es posen decididament en contra de Espanya.

Això del patriotisme comença a ésser una cosa bastant desacreditada.

Sobre tot a Espanya.

JEPH DE JESUS

CRONIQUEES CANICULARS

Els moments crítics

Mai, d'ençà de la guerra, Espanya ha atravesat uns moments crítics com els actuals. Ens disposavem a explicar

ara als nostres llegidors el per què d'aqueixa rodona afirmació, però creiem més pràctic i, sobre tot, més còmode, transcriure fragmentàriament alguns telegrams sensacionals arribats de Madrid no fa gaire. Encara són calents.

Potser exposats així, en forma de fugues jeroglífiques, no n'arribaran a capir tota la transcendència, però no hi ha dubte que per poc nas fi, i ull clínic que tinguin, sabran llegir entre línies i extreure'n la gravetat.

Llegeixin i pasmin-se:

«El momento de España no puede ser más crítico...»

«La cuestión internacional se agrava por instantes...»

«La noticia caerá como una bomba...»

«Cambó ha hecho importantes declaraciones...»

«Cuando se conozca el texto de la nota, se verá que no podía ser redactada en tonos más energicos...»

«¡Ya la bailamos, ya!...»

«La valentía de Dato ha producido inmensa sensación en todo el país y en el extranjero... ¡Y pensar que todos le tenían por una berengena fría!...»

«En vista de las circunstancias graves, los Consejos de ministros menudearán...»

«Ya era hora de que los gobernantes de España velaran energicamente por el Derecho y por la Justicia, indignamente hollados...»

«Todos los partidos políticos españoles se disponen a la sagrada unión...»

«Los carlistas ya se mueren para lanzarse...»

«¡Se va a la requisita de buques!... ¡Se va a la confiscación!...»

«Los momentos son solemnes, gravísimos, os de mayor gravedad por que ha pasado uestra madre patria...»

«Laten ya los corazones de todos los buenos españoles en un constante palpar, todo patriotismo...»

«El señor Maura ha salido de veraneo ara su finca de Solórzano...»

«¡Viva España con honra!»

El coronel

o recordamos donde hemos visto estos días un ex-libris graciosísimo. Representaba a España encumbrando sobre sus costillas a un cerdo de muchas arrobas. Ignoramos si el artista ha querido encarnar en el espléndido marrano de su ex-libris a la monarquía, a la Iglesia, a la burguesía, a los toreros, a los prohombres del régimen o a los prohombres republicanos. Lo cierto es que España bien mirada, produce esa impresión, la impresión de un pueblo escualdo que lleva sobre las paletillas un cerdo muy gordo. El cerdo lo constituyen todos los que están en las alturas y en las cimas del país.

Ha llamado a nuestra mente al cerdo del ex-libris citado lo que hemos leído en la prensa y hemos oído en la calle acerca del ingreso del ex coronel Márquez en el republicanismo. Y huelga advertir que esto no es comparar al bizarro ex Presidente de las Juntas de Defensa con el cerdo ni con ningún otro animal. Pero ese caso demuestra, como otros muchos, que los españoles hemos nacido burros y que sentimos la necesidad invencible de llevar a alguien a caballo sobre nuestros lomos.

Don Benito Márquez, que ha salido de la monarquía con grado de coronel, va a entrar en la república con honores de capitán general. Y, francamente, esto nos parece demasiado. Se habla nada menos que de hacerlo diputado por Barcelona en las primeras elecciones. Y esto ya es el colmo.

Yo no soy el San Pedro del cielo republicano y no está en mi mano abrir y cerrar la puerta de mi partido a quien a mí me parezca. Pero, yo no puedo considerar a Márquez como mi jefe, ni siquiera como mi correligionario, si no desmiente antes una especie que ha corrido de boca en boca y le desfavorece mucho y es que él y su regimiento de Vergara fueron los autores de la sangrienta represión de Sabadell.

Si este extremo importantísimo no se aclara, nosotros nos opondremos a la admisión de Márquez en nuestras filas, y no hay que decir con que saña lo combatiremos si se pretende hacernoslo tragar en una candidatura.

Militar y monárquico de ayer, republicano de hoy porque no lo quieren en la monarquía y en el ejército, católico y rico, no creemos que las izquierdas hayan hecho ninguna adquisición incorporándose al ex coronel de Vergara.

El que le abriéramos los brazos a Macià no quiere decir que hayamos de hacer lo mismo con cualquier militar despechado. Maciàs sólo hay uno, Macià renunció a su carrera y al uniforme por servir a Cataluña y a la democracia, y Márquez, por el contrario, parece que quiere que la democracia le sirva para reconquistar y recobrar el uniforme.

Y menos mal si viniera a incorporarse a las izquierdas como soldado raso. En estas condiciones, no habría grandes inconvenientes en admitirlo. Pero querémoslo imponer como caudillo es un poco fuerte. Nosotros hemos de combatir a sangre y fuego su candidatura, como de aquí a las elecciones no haga méritos sobresalientes y suficientes para figurar en ella.

Márquez no sabemos que sea una mentalidad, ni un carácter. Tuvo en agosto pasado tropas bajo su mando, y en vez de sublevarse con ellas, las excitó al exterminio de los revoltosos. Esto último le incapacita para figurar entre los grandes prestigios de las izquierdas, sin que de ello le redima el ser víctima de una injusticia. En España abrimos los ojos y no vemos más que víctimas por todas partes.

Todo esto hemos creído conveniente decir para poner en guardia a la opinión republicana. No hay hoy elecciones en puerta, pero puede haberlas mañana o pasado. Y los que confeccionan nuestro cartapacio electoral han demostrado que son bastante animales, para entre Márquez y Alomar escoger a Márquez, como entre Alomar y Pich se quedaron con Pich. Y nada digamos de nuestros jefes. Los jefes de las izquierdas, después de habernos entregado al verdugo, son capaces de proponernos que le hagamos diputado.—ANGEL SAMBLANCAT

Sonata CV

ELS castellans ja ens ho tenen dit que: *nunca es tarde cuando llega* i que *vale más tarde que nunca*, amb això alegrem-nos i no ens fiquem a discutir el si millor hauria estat deu setmanes, sis mesos o tres anys ha. Potser si que hauria estat millor, ningú ho nega, però en canvi si lo que s'ha fet ara s'hagués fet abans, podríem nosaltres amics celebrar avui en aquest capvespre més xardorós que cap migdiada, un acert del Govern, i celebrar-lo bevent i qui diu bevent diu refrescant-se?

Com més temps passa, amics, quants més cabells blancs m'adornen el *tupé* i les polceres, més m'adhereixo a les sàvies doctrines de aquell savi que deia que vivim en el millor dels mons possibles.

No diré pas tampoc que la nostra mare Espanya no hagi estat violada pels búlgars o uns que en feien, negar-ho fóra negar la evidència. Tampoc negaré que per culpa dels violadors o de qui fos la dita «mamà» tingués mals lletjos, molts, molts: Ferran VII, Isabel, Restauració, Carlinots, Lliberalots, Cánovas, Sagasta, Martínez Campos, Montero Ríos, uuuuuuh! quantes malalties vergonyoses), però de tot mal pot guarir-se i mireu aquesta noteta de l'últim consell fa pensar que anem per bé.

Res de proclama del batlle de Mostoles, ca! Lo que m'ha agradat més de la aital nota és que no té res d'heroic.

Vosaltres que sou corrits, que diu En Francesc Pujols, en vostres anades, estades i vingudes dels Andens, Folies i Alcàcars, segurament fruireu l'espectacle del senyoret qui es baralla amb el valent de la casa.

Observadors com sou desseguida notariu que la classe senyorets se divideix en dugues branques:

- a) el paveró, poca solta i poruc.
- b) el paveró, poca solta i valent perquè pot ser-ho, perquè pren banys de sol i de mar, i fa gimnàstica i esgrima, i amagats per l'americana de marica, porta uns braços forts i darrera del front petit, i sota la clenxa enllardofada, un sac de males intencions.

Els primers criden al començament, però quan veuen que la cosa va de veres, amollen i si el Montes de l'establiment s'ho pren a la tremenda acaben demanant perdó.

Els altres no, quan el senyor encarregat de l'ordre a l'establiment els crida a la continència, no s'enfaden ni li pregunten qui és, ni quins drets té. Prou que es coneixen, el deixen dir i fan la seva.

L'altre s'enfada, ells fan la seva. El pinxo diu:

- Surt al carrer.
- No vui.
- Te trencare l'ànima.
- Potser no.
- Au!
- Iu!
- Poca vergonya.
- Més que tú.

Si el valent s'enfada i menaça, veureu com l'altre se'l mira d'una manera planyívola i dolçament li fa:

-Calla home, prou n'hi ha, se que la Emilia te pega. Si deus les sabates, sinó ets ningú. I mira no m'enmatllevis cap més duró i no m'empipis, vesten.

Tot això tranquil, seré i el valent se'n va i el deixa que faci, que abans ho havia fet ell o pitjor i acaben dient-se amics.

La nota aquesta del nostre estimat Govern, s'assembla bastant al discurs del segon corrido. Vaja home, prou n'hi ha. S'ha aguantat lo possible perquè no volem raons a casa, però tant va el cantí a la font, i tant s'abusa que un hom i qui diu hom diu Estat, sen avorreix i diu: prou! Si em fas pessigolles te donaré un pessic, i si m'plantofeges te tiraré un raig de ceces.

Així és com té de parlar-se en els moments solemnes als amics valents. Nostre govern ha sabut fer-ho aixís.

Bevem i refresquem-nos.

MORITZ XVIII

Comentaris

—Ai don Josep que'n trigarem d'anys a tornar a veure una guerra tan horrosa com aquesta.

Un fet altament humà

ELS italians han tingut un gest hermosament humanitari; un gest que segurament haurà sigut admirat fins pels seus més crudels adversaris.

S'han passejat per damunt la capital de Austria, l'hermosa ciutat de les operetes, lo mateix que nosaltres passegem per la plaça de Catalunya. Han vist i han senyalat amb el dit, el Palau Imperial, el magistral edifici de l'Opera i els monuments arquitectònics més eminents de la nació. I què han fet? Destruir-los amb justa venjança? No; que sabien que eren riqueses preuades contemplades pel món enter, i sabien també que per allí hi havia vides ignocentes e indefenses que podien ésser iniquament malmeses i desfetes com un troç d'obra d'argila.

No han llençat metralla per a matar i espaordir als ciutadans vienesos. No han promogut moments de terror i de congoixa desballestant l'ordre civil en l'interior, i militar en l'exterior. La guerra no té entranyes, però els humans conscients, els cors de sentiment, deixen el salvatgisme per a lluitar cara a cara, de home a home, de potència a potència. Ben clar els ho han dit amb els manifestos llençats des dels aparells voladors: —«Nosaltres, els italians, no fem la guerra als nens, als vells i les dones; fem la guerra al vostre govern, enemic de les llibertats nacionals; al vostre toçut i crudel govern que sap que no pot donar-vos ni pau ni pa, i que us alenta a l'odi amb il·lusions.»

La guerra és d'odi, més una raó ha de imperar.

En D'Annunzio, l'excels i gloriós poeta, el de les belles i majestuosos creacions de altruisme, l'heroi immortal de sa pàtria, els ha dit: «El destí s'acosta a nosaltres, mentre s'allunya de vosaltres, portats a remolc per Alemanya. La vostra hora ha passat per a sempre, mentre que la nostra arriba amb la fe creixent en la victòria...»

Davant d'aquest fet d'un el·logi inefable, incommensurable, ens plau preguntar: Hi haurà un sol cor que bategui insensible? Un sol cap sensat que no desperti davant l'evidència de la raó i la noblesa?

Mentre els italians, amb l'ànima riallera, enviaven corals salutacions a la preciosa capital adversària. Alemanya, la funesta i avassalladora guerrera, bombardejava ferament l'hermosa capital de França sense pensar que la metralla, guiada per mans malfactors, aniquilaven vanament algun edifici i destruïa vides humanes, pures i venerables. I qui sap si en aquell moment, els ferotges teutons plantejaven un raid sagnant; una visita amb els seus inútils e innobles zepelins, saludant amb foc a les vides britàniques de la nuvolosa ciutat de Londres, tan admirada per la seva santa abnegació. Mentrestant en les profunditats dels mars, vides i vides, agenes a la indomable lluita, aniquilades horriblement, reposen en desconsoladors sepulcres. Es la guerra submarina que destrueix embarcacions indefenses; la majoria d'elles de països neutrals, no tenint noblesa ni valentia per a aturar als heroics americans que traspassen el gran Atlàntic per a l'adveniment d'una pau perdurable.

Alemanya! Aquesta és la nació redemptora la nació dels savis, la que per medi de la força volia fer-se la reina sobirana del món, no pensant que hi havia una Raó i que aquesta anava de bracet amb la Justícia, ambdues impossibles de vèncer amb armes vilment destructores. I quan la Raó és dels bons, dels veritables aimants de l'humanitat, la Justícia s'imposa i jutja serenament sentenciant al culpable.

M. MORENO OLIVÁN

De l'estiueig

EN TRE la colònia que estiueja a Comarruga hi han tipus de tota mena de manera, però han adquirit un relleu extraordinari el senyor Pau com a psicòleg, el senyor Pere com a matemàtic i el senyor Nasi com a filòsof. També s'ha fet notar el jove Carlets com a viu entre els homes i com a tocòleg entre les dones.

DE LA MARCA «GUIRIGAY»

EL BARÓ DE BARRAS ALTAS

La qüestió és passar l'estona

Pel·lícula estrafalària de 27 quilòmetres i 9 centímetres.

El baró és un vividor que, com molts altres trapelles, s'ha engegat a les costelles del poble-treballador.

Al començar l'espectacle, l'home fa un discurs bestial, en un casí rural titulat «El Tabernacle».

Allí, amb la cara molt sèria, el bon senyor ho promet tot: que treurà al país del llot, que extirparà la misèria, que pel *pueblo soberano* es jugarà nom i vida i que va a dur desseguida el *pavo republicano*.

L'auditori, delirant, aplaudeix a tota orquesta i el baró, per fi de festa, tranquil·lament passa el guant.

Mutació. Un quarto nú i fret. En ell, l'insigne oradò, amb un bocí de carbó, fa comptes a la parè.

Tira una railla al final, suma poc-a-poc, somriu i, fregant-se les mans, diu: —Psèh!... No va mal, no va mal!... —

—Entra un obrer. —Qui us envia? —El comitè.

—Que?... Hem triomfat?... —Tingui l'acta. És diputat per una gran majoria.

L'home, amb aquell posat noble que a l'admiració convida,

obre la finestra i crida: —Ets un lleó!... Gràcies, poble!...

Han passat dos anys i mig; del pavo no se'n sap res, mes la gent, plena de fe i enlluernada pel desig, no comprenent que al *chalan* ja el programa li fa nosa, va seguint com si tal cosa, creient, votant i pagant.

El baró, entretant, s'enfila: compra auto, té hotel, fa viatges, es tracta amb grans personatges i es posa en primera fila.

I què passa? Que un, el Nano, fresc com ell, o potser més, pensa: —I si ara jo el deixés sense *pueblo soberano*?

El moment em sembla bó i, après com tinc el paper, per què el camí que ell va fer no puc també fer-lo jo?

Tot just dat el primer pas, ja la multitud, pasmada, el rodeja, disposada a deixar-se tirà el llac.

Però el baró, que s'adona del perill, mig mort de por, espera al competidor i, com un boig, s'hi abraona.

—Pigmeu!... —Clown!... —Animal rarol!...

Per anul·lar-me a mi, ets poc!... —El públic t'ha vist el joc!... —Si m'embrutes, t'emascarol!...

El Nano alça la mà dreta; el baró li agafa el braç; l'altre, tirant-se endetràs, gira i li fa la traveta; el baró de Barras Altas cau en posició ridícula...

I aquí acaba la pel·lícula: *perdonad sus muchas faltas!*

C. GUMA

Un dia al vespre, ja prop de la mitja nit, s'estaven una dotzena d'homes a la terrassa de Miramar, entretenint-se amb el governamental set i mig. En Carlets tallava. Tenien repartides carta nou jogadors, i després de demanar tots nou mirà amb precaució la seva En Carlets i passat un segon de indecisió gira i li surt el set de copes.

El rotllo esperava veure la del tallador per a sapiguer el resultat, però En Carlets, impenitible, diu:

—Tant puc tenir set i mig com ésser a l'aigua. Dono cinc minuts de temps per a augmentar les postes o per a retirar-les.

El psicòleg senyor Pau diu, sentenciosament:

—Abans de demanar has fet una petita suspensió; això prova que no tenies mig. Al girar carta, els teus llavis han dibuixat un lleu signe de contrarietat; això demostra que passes. Doblo la posta.

El matemàtic senyor Pere parla:

—Hi han dotze figures. Entre les cartes girades se'n compten deu. Entre les tapades i les que queden en mà, per la llei de les probabilitats, hi han d'haver les altres dues. Hi afegeixo un duro.

El filòsof senyor Nasi pren la paraula:

—Si haguessis fet set i mig ja hauries cobrat. Cerques en la indecisió nostra el gènese d'una covardia que'ns faci retirar les postes. Triplico la meua.

Els demés punts, davant aquelles autoritzades opinions, afegeixen unes pessetes a les seves cartes.

En Carlets se destapa. Set i mig. Embutxacava tranquil·lament els diners i se'n va al seu quarto. La psicologia, les matemàtiques i la filosofia queden derrotades.

Al recollir les cartes el camarer, observa que el set de copes té una unglada.

DELFI ROSELLA

DE LA GUERRA

FETS CONEGUTS DEL 15 AL 22 D'AGOST DE 1918

Per terra

Al front occidental, noves victòries aliades. Els francesos s'han apoderat de Lassigny i han arribat molt prop de Roye; entre els rius Oise i Aisne han emprés una nova gran ofensiva, havent avançat en dos dies uns vuit quilòmetres i arribant prop de Noyon. Els anglesos han avançat a la regió de Merville i han emprés una nova ofensiva a l'oest de Bapaume. En conjunt, han fet els aliats uns 20.000 presoners més.

Al front italià, els italians han conquerit algunes posicions a la regió del Torale, prop de la frontera de Suïssa.

Als fronts de Macedònia, Albània, Palestina i Mesopotàmia, cap fet important.

Per mar

El vell creuer francès Dupetit, de 9.060 tones, i dos torpediners francesos han estat enfonsats per submarins, salvant-se part de les tripulacions.

Per l'aire

Els alemanys han perdut en pocs dies una mitja dotzena d'asos. I és que també perden en el joc de l'aviació.

La grossa Bertha no bombardeja ja París. Però els avions enemics han volat damunt la capital francesa, tirant bombes i fent algunes víctimes. Així mateix ha estat bombardejada per avions la ciutat francesa de Nancy.

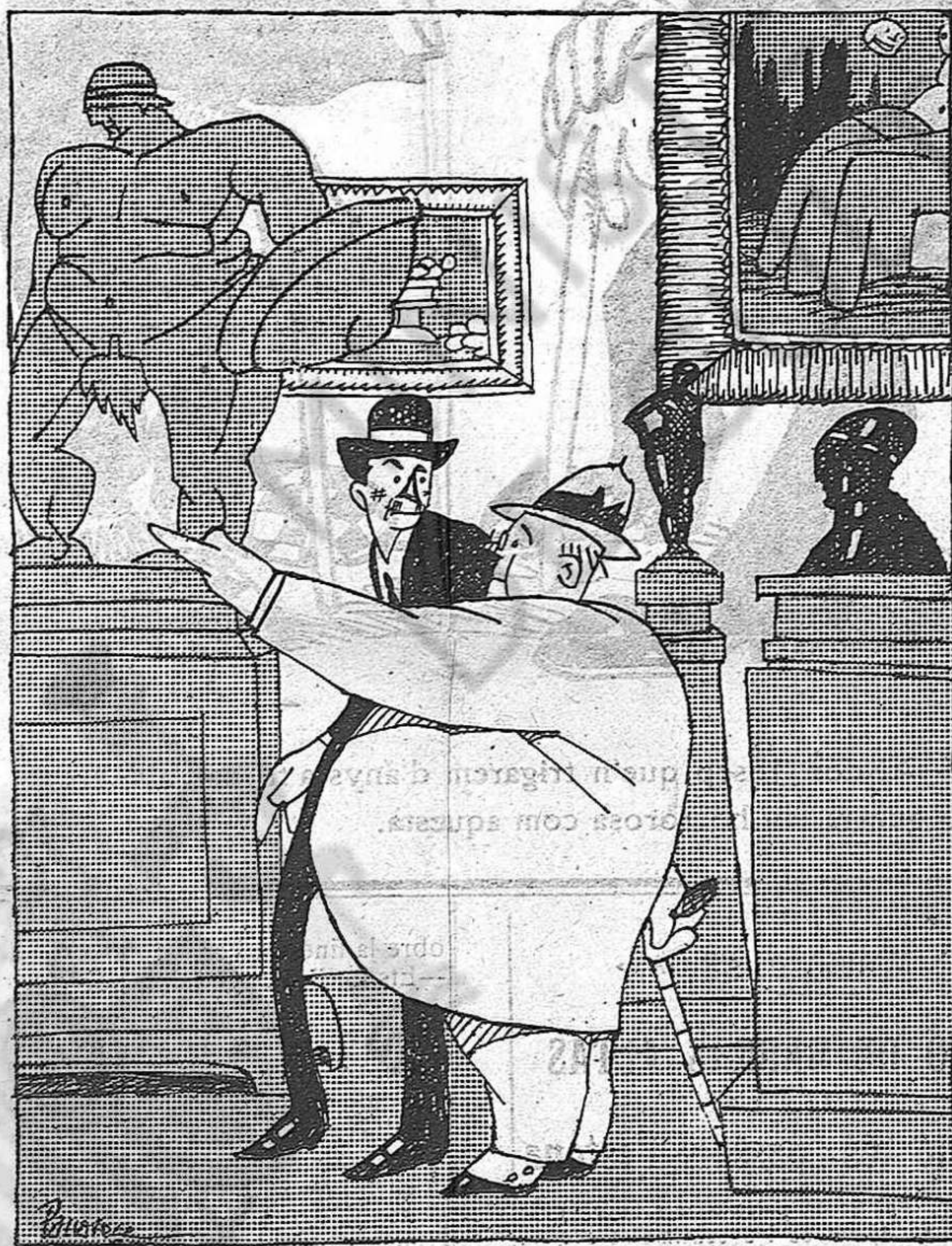

REPICS

Les grans festasses en honor de la Mare de Déu de les Mercèsembra que s'han encallat. Els primers dies hi hagué públic però es pogué controlar que a missa molta calor, massa. Se vegé així mateix que passat Corpus agentno està per processons i finalment que les festes nocturnes encara que els temples estiguin il·luminats sempre són oficis de tenebres i la obscuritat, tots ho sabem, és una cosa temptadora que fa allargar els dits cap allà on hi ha carn, i a la Mercè n'hi havia molta de carn. Amb això fins a mitjos de setembre, deixarem estar tranquil·la a la Capitana Generala (mira que a les Mares de Déu els fan unes coses) però jo me temo que ella empipada perquè

—Jove vostè millora el natural.
—S'equivoca, vegi que d'aquesta alzina no'n penja cap préssec ni cap aubercoc.

—Quan hom mira aquestes còrpores, fetes totes de palpissos, pensa que si fossim antropòfegs, ja estaria arreglat lo de les subsistències.

no han fet tot lo que varen prometre els seus devots quan surtin a cantar el rosari ella els remullí amb tota l'aigua del cel, cosa que altres anys hem vist.

Ja tenim un nou Estat. Islàndia. La gent de per aquí en sap poca cosa d'aquella illa emboirada. Els nois de l'Institut saben que hi han uns brolladors d'aigua calenta; els nostres avis que era el refugi d'un monstre amic de Victor Hugo que's deia Han; les senyores que llegeixen novel·les franceses les botlles sentimentals que ens conta En Pierre Lotti i tothom en general que és la pàtria dels bacallans.

Doncs, té ara s'han fet independents. No els bacallans els islandesos crec que no més són cent mil, però tenen molt terreny. Dinamata petita com és, dona primer l'autonomia i ara la independència. A nosaltres els catalans, que som bastants més de cent mil ens donaran bones paraules, als republicans espanyols que som tot el poble ens donaran botifarra.

Els bons obrers d'Alcover, espartenyers quasi tots ells ens escriuen per a dir-nos que

estan en vaga per a reclamar dels cacics-burgesos del poble un trist augment d'un deu per cent sobre les tristes tres pessetes que ara els hi donen per una jornada de 13 hores. No ens estranya gens, el nostre comunicant ens diu que els tals burgesos tenen unghes de pantera, ho creiem tal com ho diu i pot-ser se deixa encara la boca de cocodril, llengua de serpent, banyes de toro i orelles de burro.

Afegeix també que no permeten sia llegida LA CAMPANA en ses fàbriques i que al saber que n'hi havia un exemplar semblava que hagués entrat un lleó. Es clar, amics d'Alcover, que volien que's pensessin, que havia entrat un bè?

La qüestió dels tramvies remoguda per El Diluvió amb tanta ràbia ja començà a discutir-se dimecres a cà l'Ajuntament. Uns senyors regidors no se què dimontri volen fer.

Lo que farà en Foronda si que ho sabem i si ell vol li direm a cau d'orella. Segurament no ens respondrà sí, ni no, però lo que's un somris significatiu ningú ens el quita.

En Lerroux, no pas amb dolces, sinó amb molt dures i clares paraules ha engegat al ex coronel Márquez.

A cada un el que sia seu: Trobem que En Lerroux ha fet bé. La gent serveix quan se la necessita.

Van a imposar-se una pila de restriccions per a l'ús del gas i de la electricitat.

Ja veiem que si no tenim altre candela per anar al llit tindrem de ficar-nos-hi a les fosques. I aquí no ha més cera que la que crema.

En els consells de ministres podran estalviar el gas, l'electricitat i les espelmes.

Ja són prou llums els ministres.

—Que't sembla aquest pa únic, Manel?

—No'm sap pas greu, Teresa, menjar pa únic. Lo que'm dol és que aquest pa és l'únic pa que hi ha a casa.

Com que som uns tasta-olletes, ens farem apuntar en aquesta agrupació política que s'ha creat ara de fresc a Barcelona: els maximalistes.

Encara que més aviat ens caldrà, i ens agrada més el nom de: *maximosos*.

El corresponsal de La Vanguardia que fa la informació política a la secció telegràfica se veu que és molt amic d'En La Cierva i que's glaiteix per tornar a veure vestint la casaca de ministre al ploraner hom de Mula. I ara sembla que ha vist una ocasió propícia. Se tracta del projecte d'elevat a Ministeri la Comissaria de Abasteixements.

El corresponsal aprofita l'ocasió, censura les gestions d'En Ventosa i diu que allí tindria de anar-hi un home enèrgic, un dictador, vaja don Joan de La Cierva i Penafiel.

Ja és barra. Home miri que quan s'ha demanat llibertat En Cierva contestà a trets; ara que demanen pa, que al cap d'avall és més necessari encara que la llibertat ens tiraria plom fos a la boca.

En Jaume Alba ministre d'Instrucció Pública corria com un esperitat damunt un automòbil per les carreteres del Nord d'Espanya. La bèstia topà amb un arbre i el vallisoletano se trenca el cap a miges i el braç decididament.

Com que no desitgem mal a ningú no cal dir que ho sentim bastant. Ara lo que'ns agrada és que en el cap del ex secretari de la «Unión Nacional» prenguessin exemple alguns companys seus, En Cambó verbi-gràcia que's dedica a empaitar expressos.

Que s'hi fixi i veurà els inconvenients de córrer massa.

Conte vell. Uns frares que s'havien perdut trobaren a un balleit i decidiren preguntar-li el camí. Primer, per fer-se'l seu, li digueren:

- Com te dius, maco.
- No'm dic, que'm diuen.
- Escolta. On va aquest camí.
- El camí no va ni vé que s'està quiet.
- Aleshores empipat un frare digué:
- Que'n fan al teu poble dels fills de cabra.
- Frares.

Aquest número ha sigut revisat per la censura

CORRESPONDENCIA

Cavallers: Ll. P. M.: Queda servit.—J. A. P.: No és prou correcte de forma, el seu treball.—P. T.: No ens fou possible complaure'l per varies raons.—Joan Saurer (Buenos Aires): Arribà tard i, ademés, interessaria escassament.—Llorens Aran Freixas: Els versos no em van agradar gens; més clar, aigua.—M. B.: Estan plens de incorreccions.—S. B. S.: Aquella amorosa no està a l'altura de lo que vostè acostuma a enviar.—F. V. C.: Olè per la poesia floralasca!

«Els aucells, fora del riu, quan tota Natura riu molt contents jeien piu-piu...»
Que'm diu, home; que'm diu!..

Llimadracs: Avui no m'ha convençut.—Pac Llonça: Poc inspirat, molt poc inspirat tot això.—Joan Mas: És inútil. Nosaltres, per la condició del periòdic necessitem rebre les correspondències amb firmes garantitzades, escrites molt breument i en català intel·ligible.—J. Pou Poch: Fou impossible. Allò no ho hauria entès ningú més que l'interessat, i això tindria molt poca gràcia per als llegidors.—J. M.ª P. N.: Va semblar-nos que tenia molt poca intenció, ademés, la forma incorrectíssima.—F. Aguiló Fortuny: Massa pornogràfic.